

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIA A DOUA

DECIZIE

Cererile nr. 35215/06 et 43414/08
Vladimir ȘEVCENCO v. Republica Moldova
și Oleg TIMOȘIN v. Republica Moldova

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a doua), întrunită la 21 aprilie 2020 într-un Comitet compus din:

Robert Spano, *președinte*,
Marko Bošnjak,
Valeriu Grițco,
Egidijus Kūris,
Arnfinn Bårdsen,
Darian Pavli,
Peeter Roosma, *judcători*,

și Stanley Naismith, *Grefierul Secției*,

Având în vedere cererile susmenționate depuse la data de 11 august 2006 și 10 august 2008,

Având în vedere observațiile prezentate de către Guvernul reclamat și observațiile prezentate în replica de către reclamânți,

Deliberând, decide următoarele:

ÎN FAPT :

1. Reclamantul primei cereri, dl Vladimir Șevcenco și reclamantul celei de a doua cerere, dl Oleg Timoșin, sunt cetățeni moldoveni născuți în în 1957 și, respectiv, 1952, care locuiau în Chișinău în momentul săvârșirii faptelor. După comunicarea cererilor date Guvernului pârât, aceștia au fost reprezentați în fața Curții de către dl I. Guzun, avocat în Chișinău.

2. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către agentul său, dl L. Apostol.

Circumstanțele cauzei

3. Circumstanțele cauzei, prezentate de către părți, pot fi rezumate după cum urmează.

1. Informațiile oferite de către reclamanți în cererile acestora

4. La date diferite, Procuratura a inițiat urmărirea penală împotriva reclamanților bănuți de delapidare în timp ce erau salariați ai companiei publice M.

5. În data de 20 mai 2005 (prima cerere) și în data de 16 septembrie 2005 (a doua cerere), procuratura a adoptat clasamente fără urmărire din motiv că faptele pretinse se încadrează într-o lege de amnistie. Înainte de a trage această concluzie, procurorii responsabili de dosar au prezentat în ordonanțele corespunzătoare rezultatele anchetei și descriu faptele reproșate reclamanților. În special, procurorii au indicat că reclamanții au furnizat angajatorului facturi false pentru a justifica cheltuielile de deplasare pe care le-ar fi suportat.

6. În urma rezultatelor anchetelor efectuate, compania M. concediază reclamanții în data de 5 august 2005 (prima cerere) și respectiv în data de 23 ianuarie 2006 (a doua cerere).

7. La date diferite, reclamanții contestă în fața instanțelor civile concedierea acestora. Reclamanții au obiectat că contrar dispozițiilor codului muncii, nici o decizie a unei instanțe sau autorități având competența de a aplica sancțiuni administrative nu stabiliseră că aceștia ar fi comis presupusa delapidare.

8. Prin deciziile finale din 29 martie 2006 (prima cerere) și 13 februarie 2008 (a doua cerere), Curtea Supremă de Justiție confirmă concedierea reclamanților. Judecătorii Curții Supreme stabiliseră că în vederea ordonanțelor procurorilor (menționate mai sus în paragraful 5), reclamanții au prezentat angajatorului documente false pentru a justifica cheltuielile de deplasare pe care le-ar fi suportat.

2. Scrisorile Curții adresate reclamanților

9. Prin scrisorile din data de 9 octombrie 2006 (prima cerere) și 1 octombrie 2008 (a doua cerere), Curtea confirmase înregistrarea prezentelor cereri și informase reclamanții de obligația Curții de a aduce la cunoștința acestora orice avans considerabil în afacerile acestora.

3. Informațiile furnizate de către Guvern după comunicarea acestuia a prezentelor cereri

a) Proceduri penale

10. Din documentele prezentate de către Guvern reiese că procedurile penale împotriva reclamanților au fost inițiate.

11. Referitor la reclamanțul primei cereri, la 6 mai 2008 Curtea Supremă de Justiție a pronunțat achitarea sa definitivă.

12. Cât despre al doilea reclamant, la 9 aprilie 2009 procuratura clasează procedura fără urmărire, din motiv că faptele imputate acestuia nu întrunesc elementele infracțiunii respective.

b) Proceduri civile

13. Reclamanții au formulat două cereri de reexaminare a procedurilor civile pentru a contesta concedierea sa. La 3 septembrie 2008 (prima cerere) și la 26 august 2009 (a doua cerere), Curtea Supremă de Justiție acceptă cererile de revizuire, anulează deciziile definitive adoptate anterior (susmenționate în paragraful 8) și redeschide procedurile.

14. În urma reexaminării cauzelor civile, la 5 mai 2010 (prima cerere) și 24 iunie 2010 (a doua cerere) Curtea Supremă se pronunță în favoarea reclamanților. Curtea confirmă constatările instanțelor inferioare potrivit cărora concedierea reclamanților este contrară dispozițiilor Codului muncii în partea ce se referă la delapidarea fondurilor, care nu a fost stabilită de către o instanță sau o autoritate competentă în aplicarea sancțiunilor administrative. Reclamanții au fost reintegrați la locul de muncă și le-au fost acordate despăgubiri pentru prejudiciul material și moral suferit.

PLÂNGERI

15. Invocând Articolul 6 § 1 din Convenție, reclamanții s-au plâns de încălcarea dreptului la un proces echitabil din motiv că judecătorii Curții Supreme de Justiție nu au motivat suficient deciziile din data de 29 martie 2006 și 13 februarie 2008 (menționate mai sus în paragraful 8).

16. De asemenea, reclamații invocă raționamentul Curții Supreme de Justiție privind confirmarea concedierii acestora, încălcând astfel principiul prezumției nevinovăției garantat Articolul 6 § 2 din Convenție.

ÎN DREPT

17. Având în vedere faptul că cele două cereri expun fapte, plângeri similare și ridică întrebări identice în aplicarea Convenției, Curtea decide conexarea acestora, conform dispozițiilor Articolului 42 § 1 din Regulamentul Curții.

18. Guvernul cere recunoașterea inadmisibilității prezentelor cereri, invocând faptul că reclamanții nu au informat Curtea despre evoluția situației, esențială examinării cauzei date. Cererile date sunt abuzive și necesită respinse. Ca alternativă, Guvernul menționează un al doilea motiv pentru recunoașterea inadmisibilității cererilor ca fiind pierderea calității de victimă a primului reclamant și neepuizarea căilor naționale de atac al celui de al doilea reclamant.

19. Curtea consideră oportun de a analiza în primul rând afirmația Guvernului privind faptul necomunicării de către reclamanți a unor informații esențiale Curții.

A. Argumentele părților

20. Guvernul evidențiază faptul că reclamanții nu au informat Curtea despre evoluțiile importante în procedurile interne, această omisiune fiind o încălcare a obligației exprese expusă în Articolul 47 § 7 din Regulamentul Curții, care ar fi fost lipsită de cunoașterea aspectelor esențiale al cazurilor date. Guvernul consideră că reclamanții au abuzat de dreptul lor la un recurs individual și îndeamnă Curtea în a recunoaște cererile inadmisibile, în conformitate cu Articolul 35 § 3 din Convenție.

21. Reclamanții susțin că faptele ulterioare depunerii cererii lor nu sunt relevante pentru examinarea cauzei. De asemenea, reclamanții combat poziția Guvernului referitoare la pierderea calității de victimă a primului reclamant.

B. Aprecierea Curții

22. Curtea reamintește că orice comportament vădit contrar vocației dreptului la recurs oferit de către Convenție și care împiedică buna funcționare și desfășurare a activității Curții este calificat drept abuziv conform Articolului 35 § 3 a) din Convenție (*S.A.S. versus Franța* [MC], nr. [43835/11](#), § 66, Curtea Europeană 2014 (fragment), și *Bivolaru versus România*, nr. [28796/04](#), § 82, 28 februarie 2017). Această dispoziție, în pasajele sale relevante, prevede următoarele:

« 3. Curtea declară inadmisibilă orice cerere individuală introdusă în virtutea articolului 34, atunci când ea consideră că:

- a) ea este (...) abuzivă (...)

23. Curtea reiterează că în vederea acestei dispoziții, o cerere poate fi declarată abuzivă în special dacă faptele prezentate sunt inventate (câteva exemple fiind *Akdivar și alții versus Turcia*, 16 septembrie 1996, §§ 53-54, Recueil des arrêts et décisions 1996-IV (Colecția de decizii de justiție 1996-IV), și *Gogitidze și alții versus Georgia*, nr. [36862/05](#), § 76, 12 mai 2015). O informație incompletă și astfel derutantă poate fi considerată drept încălcare a dreptului la un recurs individual, în special când informația se referă la elementele esențiale ale cazului iar reclamantul nu motivează suficient neprezentarea informațiilor pertinente (de exemplu *Gross versus Elveția* [MC], nr. [67810/10](#), § 28, CtEDO 2014 și cazurile care sunt citate, cât și *Vilches Coronado și alții versus Spania*, nr. [55517/14](#), § 26, 13 martie 2018). Același lucru se aplică atunci când apar noi evoluții importante în timpul procedurii urmate la Strasbourg și când, în pofida obligației exprese care îi revin în temeiul

Articolului 47 § 7 din Regulamentul Curții, reclamantul nu informează Curtea, împiedicând-o astfel să se pronunțe asupra cazului cu deplină cunoaștere a faptelor (*Gross versus Elveția*). Totuși, intenția reclamantului de a induce în eroare Curtea trebuie să fie stabilită cu suficientă certitudine (*Bivolaru versus România*, menționat, *Safaryan versus Armenia*, nr. [16346/10](#), § 24, 14 ianuarie 2020, și *Gevorgyan și alții versus Armenia*, nr. [66535/10](#), § 33, 14 ianuarie 2020).

24. Curtea constată că aceasta comunicase Guvernului plângerile reclamantilor, necunoscând evoluția cazurilor date la nivelul național. Pornind de la observațiile Guvernului, Curtea a aflat despre faptul că procedurile civile interne au fost redeschise și că în urma unei reexaminări, reclamantii au obținut câștig de cauză.

25. Curtea reamintește că Articolul 47 § 7 din Regulamentul Curții instituie obligația reclamantilor de a prezenta Curții toate informațiile posibile relevante cererii acestora. Reclamantii au obligația de a prezenta elementele esențiale de care aceștia dispun, care au o importanță semnificativă pentru Curte, pentru a fi posibilă examinarea în plină cunoștință de cauză (*Komatinović versus Serbia*, nr. [75681/10](#), 29 ianuarie 2013, et *Safaryan*, menționat, § 27).

26. Din jurisprudența enunțată în paragrafele 23 și 25 reies două elemente: în primul rând Curtea trebuie să verifice dacă informațiile care nu i-au fost comunicate au o importanță semnificativă evidentă pentru Curte; în al doilea rând, dacă primul punct se adevărește, Curtea trebuie să stabilească dacă reclamantii au oferit o motivație suficientă de ce ei nu comunicaseră aceste informații Curții, în caz contrar Curtea ar putea conchide intenția reclamantilor de a o induce în eroare.

27. Curtea constată că informațiile oferite de către Guvern și necomunicate de către reclamantii prezintă un aspect esențial pentru cazul dat. În consecință, Curtea Supremă de Justiție a redeschis procedurile interne. Mai mult ca atât, judecătorii naționali au fost favorabili argumentelor prezentate de către reclamantii în acțiunile lor civile. Această evoluție are un impact asupra calității de victimă a reclamantilor, cel puțin în ceea ce ține de încălcarea Articolului 6 § 1 al Convenției. Aceste evoluții au un impact asupra esenței însuși al acestei plângeri. Drept consecință, Curtea consideră că ea trebuia informată de aceste elemente pentru a putea examina cazul în lumina tuturor faptelor pertinente (a se compara cu *Buzinger versus Slovacia*, nr. [32133/10](#), §§ 21-22, 16 iunie 2015, *Lazarov versus Serbia*, nr. [42571/06](#), § 26, 3 mai 2016, *Safaryan*, menționat, § 28, et *Gevorgyan și alții*, menționat, § 37 ; și exemple contrare unde Curtea a estimat că informațiile care nu au fost transmise Curții nu erau esențiale pentru aceste cazuri, *Bestry versus Polonia*, nr. [57675/10](#), § 44, 3 noiembrie 2015, *Mitrović versus Serbia*, nr. [52142/12](#), § 34, 21 martie 2017, *Shalyavski și alții versus Bulgaria*, nr. [67608/11](#), § 45, 15 iunie 2017, *Petrov și X versus Federația Rusă*, nr. [23608/16](#), § 73, 23 octombrie 2018, și *Pryanishnikov versus Federația Rusă*, nr. [25047/05](#), § 43, 10 septembrie 2019).

DECIZIA ȘEVCENCO v. RÉPUBLICA MOLDOVA
ȘI TIMOȘIN v. RÉPUBLICA MOLDOVA

28. În al doilea rând, Curtea observă că reclamanții nu au oferit nici o explicație referitor la omisiunea de a informa Curtea despre evoluțiile cazurilor acestora. Chiar dacă au fost reprezentați de către un avocat doar după comunicarea cazului, Curtea pune în evidență că reclamanții erau bine informați de obligația acestora care decurge din Articolul 47 § 7 din Regulamentul Curții, înainte de apariția evoluțiilor litigiului (menționate mai sus în în paragraful 9). Astfel, Curtea estimează că are suficiente motive pentru a stabili că prin această omisiune, reclamanții au împiedicat intenționat Curtea din a avea o amplă cunoștință a circumstanțelor acestui caz (de comparat cu *Gorodnyk versus Ucraina*, nr. [4831/09](#), § 24, 21 februarie 2017, *Safaryan*, citat, § 29 în fine, *Gevorgyan și alții*, citat, § 36 ; și contrar situației în cauză, de exemplu, *Eze versus România*, nr. [80529/13](#), § 40, 21 iunie 2016, *Bagdonavicius și alții versus Federația Rusă*, nr. [19841/06](#), § 65, 11 octombrie 2016, și *Bivolaru*, menționat, § 83).

29. Curtea constată că nu este necesar să cerceteze dacă informațiile care nu i-au fost comunicate de către reclamanți erau importante pentru analiza plângerii în baza Articolului 6 § 2 din Convenție. Curtea reamintește că comportamentul abuziv al reclamantului urmează a fi considerat drept abuz de dreptul la un recurs individual fapt ce se răsfrânge asupra admisibilității cererii în ansamblu (*Safaryan*, menționat, § 30). Astfel Curtea nu vede nici un motiv care ar putea să o convingă că trebuie să se abată de la această jurisprudență în prezenta cauză.

30. Cererile date sunt respinse în ansamblu pentru abuz de dreptul la un recurs individual, în conformitate cu Articolul 35 § 3 a) din Convenție.

31. Având în vedere această concluzie, Curtea nu consideră necesar să se pronunțe referitor la celelalte excepții invocate de către Guvern.

Din aceste motive, Curtea în unanimitate,

Decide conexarea aceste două cereri ;

Declară cererile inadmisibile.

Redactat în limba franceză și notificată în scris la 28 mai 2020.

StanleyNaismith
Grefier

Robert Spano
Președinte